

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE TERRITORI, ENERGIA I MOBILITAT

13060***Instrucció 1/2017 del director general d'Energia i Canvi Climàtic per la qual s'estableix el Protocol d'informació a la població davant superacions del llindar d'informació per a l'ozó a l'aire ambient***

La Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, defineix com a llindar d'informació aquell sobre el qual una exposició de durada breu pot suposar un risc per a la salut dels sectors especialment vulnerables de la població i que requereix subministrament d'informació immediata i apropiada.

A l'article 8.3 de la Llei 34/2007 s'estableix que en els supòsits en què se sobrepassin els llindars d'informació i alerta prevists per reglament, la comunitat autònoma afectada ha d'informar els òrgans competents en cada cas en matèria sanitària, de medi ambient i de protecció civil, d'acord amb els plans d'acció i els protocols establerts en el marc de protecció civil.

En l'article 3.3 b del Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, s'estableix com a competència de les comunitats autònomes el subministrament d'informació al públic.

En l'article 20 del Reial decret 102/2011 s'estipula que quan se superin els llindars d'informació o d'alerta les administracions competents han d'adoptar les mesures necessàries d'urgència i han d'informar la població per ràdio, televisió, premsa o internet, entre d'altres mitjans possibles, dels nivells registrats o prevists i de les mesures que s'hagin d'adoptar. I en l'article 28.4 s'indica la informació al públic que, quan se sobrepassi un llindar d'alerta o d'informació, s'ha d'incloure com a mínim (la superació observada; les previsions; el tipus de població afectada, els possibles efectes per a la salut i el comportament recomanat, així com les mesures preventives).

Fins a l'any 2017 les superacions del llindar d'informació a la població establert per a l'ozó (valor horari superior a 180 mg/m³N) havien estat molt puntuals. Però durant l'any 2017 la superació d'aquest llindar ha estat habitual al territori de les Illes Balears, segons es mostra a la taula següent:

Any	Nombre superacions	Zona afectada
2009	1	Eivissa Vila
2010	Cap	
2011	Cap	
2012	Cap	
2013	4	Resta de Menorca (Ciutadella)
2014	Cap	
2015	2 1	Palma Resta de Menorca (Ciutadella)
2016	Cap	
2017 (fins 3 de juliol)	1 45 1 10	Maó Palma Resta de Mallorca (Alcúdia) Resta de Mallorca (Pollença)

Fins aleshores, quan s'arribava a aquest límit, s'informava l'ajuntament on s'havia detectat la superació i s'indicava a la pàgina web <http://atmosfera.caib.es>.

El Decret 1/2016, de 16 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, que modifica el Decret 24/2015, de 7 d'agost, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, designa la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat com a òrgan competent en matèria de contaminació atmosfèrica, entre d'altres matèries (BOIB núm. 23, de 18 de febrer de 2016).

1. Instrucció

1. Objecte

L'objecte d'aquesta instrucció és establir un protocol per informar la població quan es superi el llindar d'informació establert per a l'ozó: superació horària de 180 mg/m³N, segons l'establert a l'annex 1 del Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire.

Aquest protocol no és d'aplicació quan se superi el llindar d'alerta a la població per a concentracions d'ozó: superació horària de 240 mg/m³N, durant tres hores seguides. En aquest cas és d'aplicació l'específic per a superació del llindar d'alerta.

2. Protocol de comunicació

2.1. Activació de la comunicació davant l'episodi de contaminació

El Decret 1/2016, de 16 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, que modifica el Decret 24/2015, de 7 d'agost, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, designa la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat com a òrgan competent en matèria de contaminació atmosfèrica, entre d'altres matèries (BOIB núm. 23, de 18 de febrer de 2016).

La validació de les dades de qualitat de l'aire es fa diàriament al Centre de Control de Vigilància de la Qualitat de l'Aire. Les dades es revisen i validen habitualment amb un dia de posterioritat, si bé existeix un mòdul d'alarmes per a concentracions superiors a llindars d'alerta a la població.

Quan s'hagi detectat la superació d'un llindar d'informació, personal tècnic del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera n'ha d'activar la comunicació.

2.2. Informació que s'ha de subministrar

En l'article 28.4 del Reial decret 102/2011 s'indica que quan se sobrepassi un llindar d'alerta o d'informació, la informació a la població ha d'incloure com a mínim:

- a) La informació sobre la superació o superacions observades, que ha de constar de la ubicació de la zona on s'ha produït la superació; del tipus de llindar superat, és a dir, d'informació o d'alerta; de l'hora d'inici i de la durada de la superació, i de la concentració horària més elevada, acompanyada, en el cas de l'ozó, de la concentració mitjana octohorària més elevada.
- b) Les previsions per a l'horabaixa següent o el dia o dies següents, que ha d'incloure la zona geogràfica on s'hagin previst les superacions dels llindars d'informació o alerta, i els canvis prevists en la contaminació diferenciant entre millora, estabilització o empitjorament, juntament amb els motius d'aquests canvis.
- c) La informació sobre el tipus de població afectada, els possibles efectes per a la salut i el comportament recomanat; és a dir, la informació sobre els grups de població de risc; la descripció dels símptomes probables, les recomanacions sobre les precaucions que ha de tenir la població afectada i les fonts d'informació suplementària.
- d) La informació sobre les mesures preventives destinades a reduir la contaminació i/o l'exposició a aquesta, amb la indicació dels principals sectors de fonts de contaminació i les recomanacions de mesures per reduir les emissions.
- e) En el cas de les superacions previstes, les dades s'han de facilitar en la major mesura possible.

Així doncs, juntament amb els valors de superació s'ha d'emetre la informació següent:

1. La ubicació de la zona on s'ha produït la superació.
2. La superació de llindar d'informació.
3. L'hora d'inici i durada de la superació.
4. La conconcentració horària més elevada juntament amb la concentració mitjana octohorària més elevada.
5. Les previsions per a l'horabaixa o el dia o dies següents, tot diferenciant entre millora, estabilització o empitjorament, i els fonaments d'aquesta previsió.
6. La població de risc: infants, gent gran, persones amb malalties respiratòries i/o cardiovasculars.

7. Els possibles efectes per a la salut: hi ha la probabilitat d'irritació de mucoses i de disminució de funció pulmonar en cas de dur a terme activitats físiques exigents.

8. Les recomanacions per a la població de risc: s'han d'evitar activitats d'elevat esforç físic o esports a l'aire lliure.

9. Fonts d'informació suplementària a <<http://atmosfera.caib.es>>.

2.3. Ens als quals s'ha d'informar

A l'article 8.3 de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, s'estableix que en els supòsits en què se sobrepassin els llindars d'informació i alerta prevists per reglament, la comunitat autònoma afectada ha d'informar els òrgans competents en cada cas en matèria sanitària, de medi ambient i de protecció civil, d'acord amb els plans d'acció i protocols establerts en el marc de protecció civil.

Així doncs, ha d'informar:

1. La direcció general competent en matèria de sanitat ambiental.
2. La direcció general competent en matèria de biodiversitat.
3. La direcció general competent en matèria d'emergències.
4. L'ajuntament on estigui ubicada l'estació en què s'ha superat el llindar.
5. El gabinet de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.

Adicionalment, s'ha de crear una llista de persones i entitats que vulguin ser informades, les quals han d'indicar el mitjà de comunicació pel qual volen que se'ls informi, preferentment per mitjans electrònics.

Es proposarà formar part d'aquesta llista l'Associació d'Especialistes de Pneumologia de les Illes Balears, el Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears, el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears, i les associacions de persones amb malalties respiratòries, com són les corresponents a fibrosi quística, asma o EPOC.

2.4. Mitjans pels quals es comunica la informació

En l'article 20 del Reial decret 102/2011, s'estipula que quan se superin els llindars d'informació o d'alerta les administracions competents han d'adoptar les mesures necessàries d'urgència i han d'informar la població per ràdio, televisió, premsa o internet, entre d'altres mitjans possibles, dels nivells registrats o prevists i de les mesures que s'hagin d'adoptar.

Així doncs, els mitjans de comunicació que s'han d'utilitzar per fer arribar la informació són els següents:

1. La pàgina web <<http://atmosfera.caib.es>>.
2. La comunicació al gabinet de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat perquè pugui fer difusió a mitjans de comunicació i altres vies que consideri com, per exemple, les xarxes socials.
3. Els mitjans electrònics del tipus correu electrònic a totes les persones i entitats que s'hagin volgut incorporar a la llista per ser informades.

2.5. Actuacions

Per l'origen primordialment natural de l'ozó, no es preveuen en principi actuacions específiques davant la superació del llindar d'informació a la població.

Sí que és possible que es prevegin actuacions davant la previsió de superació del llindar d'alerta, però aquestes no formen part de l'abast d'aquest protocol.

2.6. Tancament davant la desaparició de l'episodi de contaminació

Quan acabi l'episodi de contaminació, si no es preveu que torni a ocórrer a curt termini, s'ha de comunicar a les mateixes persones i entitats a les quals s'ha informat anteriorment l'acabament d'aquest.

Quan la comunicació de l'existència de l'episodi hagi previst una millora de la qualitat de l'aire, no farà falta comunicar-ne l'acabament, perquè aquesta informació ja s'hi conté intrínscament.

3. Publicitació

S'ha d'informar de l'aprovació d'aquesta Instrucció a les direccions generals competents en matèria de sanitat ambiental, de biodiversitat i d'emergències, i al gabinet de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.

4. Publicació

Aquesta Instrucció s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 14 de novembre de 2017

El director general d'Energia i Canvi Climàtic

Joan Groizard Payeras

